

PROGRAM GRANTOVA ZA ZAŠTIĆENA PODRUČJA

Smjernice i kriterijumi za aplikante

Sadržaj

Uvod	2
1. O programu „Zaštićena područja za prirodu i ljude”	2
2. Ciljevi Programa grantova za zaštićena područja	4
2. Proces prijave	4
3.1. Formalni uslovi prijave	4
3.1.1. Partnerstva i prihvatljivi partneri	5
3.1.2. Partnerstva između više zaštićenih područja	5
3.2. Prihvatljivi projekti	5
3.2.1. Prihvatljive aktivnosti	6
3.2.2. Neprihvatljive aktivnosti	7
3.2.3. Broj prihvatljivih projekata	7
3.3. Vrijednost Grant šeme i sufinansiranje	7
3.3.1. Prihvatljivi troškovi	7
3.3.2. Neprihvatljivi troškovi	8
3.4. Lokacija projekta	8
3.5. Trajanje projekta i vremenski okvir za Program grantova	9
4. Postupak prijave	9
4.1. Način prijave	9
4.1.1. Aplikacioni paket	9
4.2. Proces selekcije i evaluacije	9
4.2.1. Proces selekcije	9
4.3. Dodjela granta i isplata	10
5. Ocjena kvaliteta projekta i finansijska evaluacija	10
5.1. Tabela za ocjenu projekata	11
6. Konačna odluka o procesu selekcije	13
7. Izvještavanje	13
8. Obavještenje o odobrenim projektima	14
9. Monitoring i evaluacija	14
10. Aneksi	14

Uvod

Smjernice za Program grantova za zaštićena područja pružaju detaljan opis Programa i objašnjenja procedura za prijavu. Grant šema je namijenjena zaštićenim područjima u regionu Dinarskog luka. Prednost imaju zaštićena područja, članovi asocijacije „Parkovi Dinarida – mreža zaštićenih područja Dinarida” koja su učestvovala u Procjeni učešća zajednice. Osim članova Parkova Dinarida, pozvani su da se prijave i drugi učesnici u kategorijama: nacionalni parkovi, parkovi prirode ili regionalni parkovi.

Pored Smjernica za aplikante, Grant šema za zaštićena područja takođe sadrži i ostalu neophodnu dokumentaciju (vidi odjeljak 4.1.1.).

Grant šema za zaštićena područja primjenjuje se u okviru Programa „Zaštićena područja za prirodu i ljude” koju implementira WWF Adria u partnerstvu sa Parkovima Dinarida, kao i drugim partnerima iz zemalja na području Dinarida, a finansira Sida - Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju.

Mreža Parkova Dinaridea obuhvata 82 zaštićena područja iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Kosova*, Makedonije, Crne Gore, Srbije i Slovenije. U Podgorici je krajem 2014. godine osnovana organizacija „Parkovi Dinarida - mreža zaštićenih područja Dinarida, sa sjedištem u Podgorici. Mreža je posvećena saradnji između zaštićenih područja na prostoru zemalja Dinarskog luka, u cilju unapređenja prirodnih i kulturnih vrijednosti, njihove promocije i podrške, kao i primjeni dobrih praksi održivog razvoja i upravljanja zaštićenim područjima.

1. O programu „Zaštićena područja za prirodu i ljude”

Svrha programa „Zaštićena područja za prirodu i ljude”, koji su od oktobra 2015. godine implementirali WWF Adria i regionalni partneri, je održivo korišćenje prirodnih resursa na području Dinarskog luka kao temelja socijalno-ekonomskog razvoja. Ciljevi su:

- Da se predstave primjeri kako zaštićena područja mogu ostvariti društvene i ekonomske koristi u saradnji sa lokalnom zajednicom;
- Da se unaprijedi saradnja između zaštićenih područja i lokalne zajednice u cijelom regionu;
- Da se ojača saradnja između donosilaca odluka i zainteresovanih strana na nacionalnom nivou.

Program takođe podstiče dalji razvoj asocijacije „Parkovi Dinarida - mreža zaštićenih područja u Dinaridima” u pravcu jačanja saradnje unutar mreže, kao i potencijala za učenje i razmjenu dobrih praksi u regionu kako bi se izgradile mogućnosti za primjenu naučenog u nacionalnim politikama za očuvanje prirode.

* Imenovanje je bez predrasuda na poziciju ili status te u skladu s UNSCR 1244/99 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova.

Program će pomoći odabranim zaštićenim područjima da povećaju svoju ulogu u lokalnom društvenom i ekonomskom razvoju, te da budu više vrednovani i podržani od strane svojih konstituenata.

Program „Zaštićena područja za prirodu i ljude” obuhvata područje Dinarskog luka sa sljedećim zemljama: Albanijom, Bosnom i Hercegovinom, Hrvatskom, Kosovom*, Makedonijom, Crnom Gorom, Srbijom i Slovenijom.

Jedna od ključnih komponenti programa „Zaštićena područja za prirodu i ljude” je pospješivanje saradnje između zaštićenih područja i lokalnih zajednica širom Dinarida. Veće učešće i djelovanje lokalnih zajednica u upravljanju zaštićenim područjima i jačanju lokalnih saveza predstavljaju temelj dobro razvijenih zaštićenih područja kojima se dobro upravlja, uz ekonomske, društvene i kulturne dobrobiti za lokalnu zajednicu unutar i izvan zaštićenih područja. Osim toga, efikasna i bolja interakcija i učešće zajednice će igrati ključnu ulogu u uticaju na nacionalne politike u oblasti očuvanja prirode, koje će u bliskoj budućnosti znatno doprinijeti istinskoj i efektivnoj transpoziciji propisa EU u vezi s prirodom u okviru regiona.

Ova komponenta programa „Zaštićena područja za prirodu i ljude” je osmišljena da pomogne zaštićenim područjima, agencijama i institucijama koje rade na očuvanju prirode kroz obezbjeđivanje/izradu metodologije za prikupljanje i obradu informacija o interakcijama između zaštićenih područja i lokalnih zajednica i podršku zaštićenim područjima na prostoru Dinarskog luka u jačanju kapaciteta za uspješnu saradnju sa lokalnim zajednicama.

U cilju procjene aktuelnog nivoa saradnje, tim stručnjaka je u saradnji sa WWF Adria i asocijacijom „Parkovi Dinarida - mreža zaštićenih područja Dinarida“ razvio Metodologiju za procjenu uključenosti lokalne zajednice u rad zaštićenih područja. Sama metodologija se sastoji od kvalitativnih i kvantitativnih metoda i alata za procjenu saradnje sa aspekta lokalne zajednice i zaštićenih područja. Ova metodologija služi za procjenu, jačanje i održavanje dobrih odnosa između zaštićenih područja i lokalne zajednice kroz primjenu participativnog pristupa. Prepoznato je sedam prioriternih oblasti za razumijevanje i uključivanje lokalne zajednice: Donošenje odluka i uticaj na donošenje odluka; Planiranje upravljanjem; Komunikacija u zaštićenom području; Obrazovanje i razvoj kapaciteta; Društveni razvoj; Ekonomski razvoj; Jednaka prava i mogućnosti.

U svih osam zemalja Dinarskog luka je od marta do juna 2017. godine sprovedena procjena učešća lokalne zajednice u zaštićenim područjima u regionu. U procjenu je uključeno ukupno 66 zaštićenih područja. Finalni rezultati proizašli su od strane Validacionog panela, na osnovu obrađenih podataka sakupljenih tokom realizacije radionica za procjenu saradnje u zaštićenim područjima i prema Standardnih kriterijuma za rangiranje. Na osnovu dobijenih rezultata, tim stručnjaka je izradio „Plan jačanja kapaciteta“ za dalje uključivanje zajednice na području Dinarskog luka.

* Imenovanje je bez predrasuda na poziciju ili status te u skladu s UNSCR 1244/99 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova.

2. Ciljevi Programa grantova za zaštićena područja

Program grantova za zaštićena područja je osmišljena na osnovu procjene 66 zaštićenih područja i namijenjena je zaštićenim područjima u regionu Dinarskog luka u cilju unapređenja odnosa i dijaloga između zaštićenih područja i lokalnih zajednica.

Glavni cilj poziva je izgradnja partnerstva između zaštićenih područja i predstavnika lokalnih zajednica zasnovanog na principima odgovornosti, transparentnosti i participacije.

Specifični ciljevi poziva su:

- Unapređivanje nivoa saradnje između zaštićenih područja i lokalnih zajednica na prostoru zemalja Dinarskog luka;
- Uspostavljanje trajnih struktura/mehanizama za komunikaciju i unapređenje funkcionalnosti postojeće saradnje između nadležnih institucija i civilnog društva u zaštićenom području;
- Podsticanje proaktivnog pristupa zaštićenim područjima nakon uključivanja predstavnika lokalne zajednice u proces donošenja odluka (planiranje, implementacija, monitoring i evaluacija politika koje utiču na upravljanje zaštićenim područjima).

2. Proces prijave

3.1. Formalni uslovi prijave

Da bi prijedlog projekta bio uključen u postupak procjene, treba da ispunjava sljedeće uslove:

- **Vodeći aplikant** je pravno lice odgovorno za upravljanje zaštićenim područjem - iz osam zemalja regije Dinarskog luka (Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Kosovo*, Makedonija, Crna Gora, Srbija i Slovenija). Vodeći aplikant je **glavno odgovorno lice** za implementaciju projekta i izvještavanje.
- Prijedlog projekta mora uključiti formalno partnerstvo između pravnog lica odgovornog za upravljanje zaštićenim područjem i predstavnika lokalne zajednice, **lokalnog partnera** (organizacije civilnog društva, obrazovne ili naučne ustanove, poslovnog sektora, lokalne turističke agencije itd.)
- **Prihvatljivost** predloženih aktivnosti i troškova u odnosu na ciljeve Poziva za dodjelu grant sredstava.
- Zaštićeno područje učestvuje u **sufinansiranju** – u visini od najmanje 30% ukupnog budžeta.
- Zaštićena područja, članovi mreže Parkovi Dinarida, koji su uključeni u program „Zaštićena područja za prirodu i ljude“ kao terenski projekti¹, **ne mogu biti Vodeći aplikant**, ali se mogu pojaviti kao formalni **regionalni partner projekta**.

* Imenovanje je bez predrasuda na poziciju ili status te u skladu s UNSCR 1244/99 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova.

¹ SRP Gornje Podunavlje (SRB), NP Fruška Gora (SRB), NP Đerdap (SRB), NP Tara (SRB), PIO Avala (SRB), NP Una (BiH), NP Sutjeska (BiH), NP Biogradska gora (CG), Germia (KSV), Valbona (ALB).

- Potvrda izdata od relevantne javne institucije (Poreske uprave, Javne uprave, itd.) kojom se potvrđuje da Vodeći aplikant kao poreski obveznik nema neizmirenih obaveza (ne smije biti starija od 3 mjeseca).
- Sva zaštićena područja koja nisu članovi mreže Parkovi Dinarida i upravljaju **nacionalnim parkovima, parkovima prirode ili regionalnim parkovima** mogu se prijaviti i kao Vodeći aplikant i kao regionalni partner.

3.1.1. Partnerstva i prihvatljivi partneri

Aplikanti su zaštićena područja u regionu Dinarskog luka. Svaki projektni prijedlog mora uključivati formalno partnerstvo između zaštićenog područja i predstavnika lokalne zajednice (**kao lokalnog partnera**) u dizajniranju i realizaciji projektnih aktivnosti (vidi Obrazac za prijavu).

Primjeri lokalne zajednice (lista nije iscrpna):

- Organizacije civilnog društva;
- Obrazovne i naučne institucije;
- Predstavnici lokalnog poslovnog sektora (mala i srednja preduzeća, privrednici, itd.);
- Lokalne turističke agencije i organizacije.

3.1.2. Partnerstva između više zaštićenih područja

Osim obaveznog partnerstva sa lokalnim partnerom, Vodeći aplikant može dodatno saradivati sa drugim zaštićenim područjima iz regije Dinarskog luka koji će biti **regionalni partner**. Svaki prijedlog projekta mora uključivati formalno partnerstvo između zaštićenog područja i regionalnog partnera (vidi Obrazac za prijavu).

Programom grantova se podržava uspostavljanje regionalnog partnerstva u cilju razvoja primjene i implementacije prijedloga projekta kao osnove za dugoročnu saradnju (vidi Obrazac za prijavu).

Prijavu za učešće u Grant šemi mora podnijeti jedno zaštićeno područje, u svojstvu Vodećeg aplikanta.

Vodeći aplikant projekta će, ako bude izabran, potpisati ugovor i biti ugovorna strana odgovorna za realizaciju projekta.

3.2. Prihvatljivi projekti

Grant šema za zaštićena područja je namijenjena aktivnostima koje imaju za cilj strukturne promjene, pospješivanje, podizanje nivoa i intenziviranje saradnje sa lokalnom zajednicom, tj. aktivnostima koje uspostavljaju ili jačaju postojeće trajne mehanizme za uključivanje lokalne zajednice u sljedeće prioritete oblasti:

- Donošenje odluka i uticaj na donošenje odluka
- Planiranje upravljanja
- Komunikacija između zaštićenih područja i lokalne zajednice
- Obrazovanje i saradnja sa lokalnim obrazovnim institucijama i organizacijama
- Ekonomski razvoj

- Jednaka prava i mogućnosti

3.2.1. *Prihvatljive aktivnosti*

Obaveza kandidata je da predlože projekte koji su u skladu i/ili su komplementarni sa nekom od navedenih aktivnosti u okviru sljedećih prioritetnih oblasti:

1. Donošenje odluka i uticaj na donošenje odluka

- Formiranje zajedničkih tijela za donošenje odluka u zaštićenom području (npr. socio-ekonomskih foruma, savjeta zainteresovanih strana, itd.)
- Obezbijediti da lokalna zajednica razumije proces odlučivanja, kao i svoja prava i obaveze u procesu donošenja odluka
- Aktivnosti koje će osigurati da proces donošenja odluka koji utiče na lokalnu zajednicu bude transparentan, participativan i da uključuje značajan broj zainteresovanih strana.

2. Planiranje upravljanja

- Kreiranje i promocija pravila i procedura za uključivanje javnosti u procese planiranja, realizacije, praćenja i evaluacije djelotvornosti planova upravljanja i drugih relevantnih dokumenata/politika
- Osmišljavanje i testiranje inovativnih kanala za savjetovanje i uključivanje javnosti u procese donošenja odluka
- Kreiranje „pojednostavljenog“ vodiča kroz planove upravljanja koji će sadržati informacije o mogućnostima uključivanja javnosti u procese odlučivanja.

3. Komunikacija između zaštićenih područja i lokalne zajednice

- Dizajniranje procesa razvoja efikasnih akcionih planova u skladu sa prioritetima planova upravljanja
- Uspostavljanje održivih kanala komunikacije sa lokalnom zajednicom
- Obuka zaposlenih da djeluju kao kontakt osobe sa lokalnom zajednicom
- Uspostavljanje mobilne jedinice za pružanje informacija za članove lokalne zajednice koji se nalaze u udaljenim i nepristupačnim područjima
- Kreiranje mehanizama za rješavanje i sprečavanje nesporazuma (rješavanje konflikata) između zaštićenih područja i lokalne zajednice.

4. Obrazovanje i saradnja sa lokalnim obrazovnim institucijama i organizacijama

- Pokretanje zajedničkih obrazovnih programa sa obrazovnim institucijama i organizacijama
- Razvoj programa za volontiranje i stažiranje u parkovima

5. Ekonomski razvoj

- Trening program za interpretaciju prirode
- Zajedničko brendiranje/plasiranje proizvoda iz zaštićenog područja
- Stvaranje zajedničkog poduhvata upravljača i lokalnih preduzeća u oblasti održivog turizma

6. Jednake mogućnosti

- Kreiranje i primjena antidiskriminatornih politika i politika jednakih mogućnosti

- Obezbijediti obrazovanje i obuku zaposlenih u zaštićenim područjima u pogledu transparentnosti, nediskriminacije i jednakih mogućnosti
- Saradnja sa organizacijama i institucijama koje se bave marginalizovanim društvenim grupama

3.2.2. *Neprihvatljive aktivnosti*

- Kratkoročne/jednokratne aktivnosti i akcije koje ne nude sistemska rješenja za poboljšanje odnosa između upravljača zaštićenog područja i lokalne zajednice
- Aktivnosti koje ne uključuju direktno predstavnike lokalne zajednice

3.2.3. *Broj prihvatljivih projekata*

Zaštićeno područje može prijaviti više od jednog projekta, ali uz mogućnost da mu budu odobrena dva projekta: jedan u svojstvu Vodećeg aplikanta, i jedan u svojstvu regionalnog partnera.

Kandidatima koji ispunjavaju uslove mogu biti odobrena 2 projekta, jedan gdje se zaštićeno područje pojavljuje kao Vodeći aplikant, i drugi u kojoj isto zaštićeno područje učestvuje kao regionalni partner u projektu.

3.3. Vrijednost Grant šeme i sufinansiranje

Ukupna vrijednost finansijskih sredstava iz Grant šeme iznosi 100,000.00 EUR.

Grant iznosi:

1. Minimalni iznos granta/podrške po projektu: 3,000.00 EUR
2. Maksimalni iznos granta/podrške po projektu: 7,000.00 EUR

Svi dostavljeni projekti su dužni da obezbijede minimalno sopstveno učešće u iznosu od 30% ukupnog budžeta.

Primjer: U slučaju da Vodeći aplikant dostavi budžet predloženog projekta u iznosu od 10.000,00 EUR, traženi maksimalni iznos granta/podrške po projektu može biti odobren u iznosu od 7.000,00 EUR. Vodeći aplikant je dužan da obezbijedi najmanje 30% predloženog budžeta, tj. 3.000,00 EUR.

3.3.1. Prihvatljivi troškovi

- troškovi pripreme prijedloga projekata i proratne dokumentacije²;
- kancelarijski i administrativni troškovi;
- troškovi putovanja i smještaja;
- troškovi eksternih ekspertiza i usluga: eksterno osoblje, publikacije (npr. vodiči za uključivanje zainteresovanih aktera u pripremu plana upravljanja), troškovi organizacije sastanaka, in-house obuka i drugih događaja, prevođenja, itd.);

² Aplikant ima pravo da traži paušalni iznos od 200,00 EUR za pripremne aktivnosti (npr. za prevod prijave, pripremne sastanke za prijedlog projekta, itd.).

- troškovi opreme (samo ako su direktno povezani sa svrhom projekta, npr. Pomagala za edukaciju, oprema i pomoćne tehnologije za osobe sa invaliditetom);

Prihvatljivi troškovi obuhvataju troškove koji su neophodni za implementaciju projekta. Troškovi moraju biti stvarni troškovi Vodećeg aplikanta ili njihovih partnera i moraju nastati tokom implementacije projekta.

Troškovi moraju biti evidentirani u računovodstvenim i poreznim dokumentima Vodećeg aplikanta ili njegovih partnera, moraju biti detaljni i laki za provjeriti, originali računa i dokumenata moraju biti na raspolaganju za provjeru.

Prilikom nabavke robe i usluga ili potpisivanje ugovora o angažovanju i/ili uslugama, procedura koja se prati mora biti u skladu sa propisima i procedurama koje se koriste u zemlji u kojoj se nalazi Vodeći aplikant. Vodeći aplikant je dužan da poštuje načela transparentnosti i jednakog tretmana svih ponuđača, vodeći računa o izbjegavanju sukoba interesa i korupcije.

Troškovi osoblja su dostupni samo kao doprinos u naturi³

3.3.2. *Neprihvatljivi troškovi*

- revizija finansijskih aktivnosti;
- troškovi finansijskih garancija;
- kupovina zemljišta i zgrada;
- kupovina IKT opreme koja nije direktno povezana sa svrhom projekta;
- troškovi iznajmljivanja;
- krediti, gubici ili dugovi;
- kamate;
- stavke koje se finansiraju iz drugog projekta;
- bankarske provizije;
- dodjela finansijskih sredstava drugih organizacijama;
- troškovi nastali izvan vremenskog okvira za implementaciju projektnih aktivnosti.

3.4. Lokacija projekta

Projekti u okviru ovog Programa se mogu implementirati na nacionalnom i/ili regionalnom nivou u sljedećim zemljama: Albaniji, Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj, Kosovu*, Crnoj Gori, Makedoniji, Srbiji i Sloveniji.

³ Vidi Aneks B – Budžet projekta.

* Imenovanje je bez predrasuda na poziciju ili status te u skladu s UNSCR 1244/99 i mišljenjem Međunarodnog suda pravde o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova.

3.5. Trajanje projekta i vremenski okvir za Program grantova

Minimalno trajanje predloženog projekta je 3 mjeseca, dok je maksimalno trajanje projekta 10 mjeseci. Projekti iz ovog Programa treba da se implementiraju od 1. aprila 2018. godine, a najkasnije do 1. marta 2019. godine.

Poziv za Programa će biti otvoren od **23. januara 2018. godine** i trajaće do **1. marta 2018. godine**.

4. Postupak prijave

4.1. Način prijave

Zainteresovane strane moraju podnijeti Prijavu za finansiranje iz Programa grantova za zaštićena područja u skladu s pravilima definisanim u ovom poglavlju. Pri podnošenju prijave, aplikanti treba da popune sve obrasce i da obezbijede svu potrebnu dokumentaciju, kako je propisano ovim Smjernicama.

Sva dokumenta (Aneks A, Aneks B i potvrda od relevantne javne institucije) moraju biti dostavljena na **engleskom jeziku** i poslata na email: info@parksdinarides.org. Ručno pisana dokumenta neće biti prihvaćena.

Rok za podnošenje prijava je **1. mart 2018. godine do 16:00 časova**.

Prijave koje ne budu dostavljene u skladu sa ovim pravilima neće biti razmatrane.

Svi obrasci za prijavu i Smjernice će biti dostupni na internet stranici: www.parksdinarides.org.

Spisak odobrenih projekata u okviru ovog Programa će biti objavljen na internet stranici: www.parksdinarides.org

4.1.1. Aplikacioni paket

Aplikacioni paket se sastoji od sljedećih dokumenata:

- a) Aneks A – Obrazac za prijavu;
- b) Aneks B – Budžet projekta;
- c) Aneks C – Obrazac za finansijsku identifikaciju Vodećeg aplikanta

Svi aplikanti moraju dostaviti Aneks A i Aneks B. Samo odobreni projekti treba da dostave Aneks C na zahtjev Parkova Dinarida. U slučaju da nedostaje bilo koji od gore navedenih dokumenata, prijava će se smatrati nepotpunom i biće odbijena.

4.2. Proces selekcije i evaluacije

4.2.1. Proces selekcije

Aplikacije će razmatrati i ocjenjivati Komisija za procjenu Programa grantova za zaštićena područja.

Aplikacije će se ocjenjivati prema sljedećim kriterijumima:

a) Administrativna usklađenost:

Potvrda da su obrasci za prijavu kompletni i pravilno popunjeni, i da je podnesena neophodna prpratna dokumentacija.

Prijave koje ne ispunjavaju propisane uslove u pogledu iznosa sredstava i sufinansiranja biće odbačene.

b) Provjera ispunjenosti uslova koji se odnose na aplikante:

Potvrda da Vodeći aplikant i partner/i ispunjavaju kriterijume navedene u podsekciji 3.1. Formalni uslovi prijave za Program. Prijave koje ne ispunjavaju propisane kriterijume biće odbačene.

c) Provjera predloženih aktivnosti i troškova

Potvrda da su predložene aktivnosti i troškovi prihvatljivi u skladu sa predmetnom Grant šemom (3.3.1 Prihvatljivi troškovi, 3.3.2. Neprihvatljivi troškovi). Aktivnosti i troškovi koji ne ispunjavaju kriterijume neće se smatrati prihvatljivim. Neprihvatljive aktivnosti i troškovi neće biti finansirani iz ove šeme grantova.

d) Ocjena kvaliteta projekta i finansijsko vrednovanje

Ocjena kvaliteta projekta, uključujući i budžet, biće izvršena u skladu sa kriterijumima iz Tabele za ocjenjivanje projekta.

4.3. Dodjela granta i isplata

Potpisivanje ugovora⁴ i dodjela sredstava shodno ovoj Grant šemi će se obaviti u aprilu 2018. godine. Svi Vodeći aplikanti će dobiti sredstva u dvije rate. Prva rata u iznosu od 70% nakon potpisivanja ugovora, a preostalih 30% nakon odobravanja Završnog izvještaja.

Ako Vodeći aplikant nije u mogućnosti da implementira projekat kako je navedeno u ugovoru, Parkovi Dinarida zadržavaju pravo da raskinu ugovor. Grant se može smanjiti, i/ili Parkovi Dinarida mogu zatražiti potpunu ili djelimičnu nadoknadu isplaćenih sredstava ako Vodeći aplikant ne ispuni sve Ugovorne uslove.

Aneks Ugovora mora biti u pisanoj formi i priložen originalnom ugovoru.

U slučaju promjena administrativne prirode (promjena bankovnog računa, itd.), Parkovima Dinarida o tome treba poslati pismeno obavještenje.

5. Ocjena kvaliteta projekta i finansijska evaluacija

⁴ Ugovori će se potpisati sa članovima Parkova Dinarida koji su izvršili statutarne obaveze.

Ocjena kvaliteta Aplikacija, uključujući i budžet, vršiće se u skladu sa kriterijumima iz Tabele za ocjenjivanje projekta. Svrha Tabele za ocjenjivanje projekta je da pomogne u procjeni finansijskih i operativnih sposobnosti aplikantata kako bi se osiguralo:

- Dovoljna finansijska sredstva tokom perioda implementacije projekta u skladu sa propisanim kriterijumima iz poziva;
- Posjedovanje stručne sposobnosti i kvalifikacija potrebnih za uspješnu implementaciju projekta. Isto važi i za partnere.

Lista rangiranja je spisak prijedloga koji nisu niti odbačeni niti odbijeni, a rangirani su prema bodovima koji je dobio prijedlog projekta.

Lista rangiranja mora da sadrži:

- a) imena aplikantata čiji su projekti ocijenjeni sa 70 ili više bodova;
- b) naslov projekta;
- c) ukupan broj dodijeljenih bodova;
- d) iznos traženog granta i procenat sufinansiranja.

5.1. Tabela za ocjenu projekata

NASLOV PROJEKTA: NAZIV GLAVNOG APLIKANTA:	Maks. broj bodova
1. Opšte informacije	20
1.1 Da li je Vodeći aplikant član mreže Parkovi Dinarida?	5
1.2 Da li je Vodeći aplikant bio uključen u proces procjene uključenosti lokalne zajednice?	5
1.3 Da li je Vodeći aplikant uključio novog relevantnog partnera (iz lokalne zajednice)?	5
1.4 Da li aplikacija uključuje partnerstvo sa najmanje dvije zemlje iz regiona?	5
2. Relevantnost	20
2.1 Koliko je prijedlog projekta relevantan u odnosu na cilj povećanja indeksa uključenosti zajednice u zaštićenom području?	5
2.2 Koliko je prijedlog projekta relevantan u odnosu na cilj unapređenja uloge lokalnih zajednica u procesima upravljanja zaštićenim područjima?	5
2.3 Da li su zainteresovane strane jasno definisane i strateški izabrane?	5
2.4 U kojoj mjeri projekat zadovoljava potrebe lokalne zajednice?	5

3. Dizajn projekta	20
3.1 Da li su ciljevi projekta SMART (Specifični – Mjerljivi – Ostvarivi – Relevantni – Vremenski definisani)?	5
3.2 Da li je ukupan projekat logičan i dosljedan (da li su identifikovani problem i rješenje i plan aktivnosti)?	5
3.3 Da li su objektivno mjerljivi indikatori rezultata aktivnosti navedeni uz relevantni izvor verifikacije?	5
3.4 Da li su predložene aktivnosti prikladne i u skladu sa očekivanim rezultatima i ciljevima?	5
4. Dodatni kvaliteti dizajna projekta	10
4.1 Ciljna grupa projekta uključuje predstavnike ranjivih grupa (žene, osobe sa invaliditetom, mladi, starije osobe i/ili drugo socijalno i ekonomski ugroženo stanovništvo). Predloženi projekat gradi nova partnerstva sa udruženjem/udruženjima ranjive populacije u lokalnoj zajednici.	5
4.2 Da li projekat sadrži inovativna rješenja ili nove mehanizme komunikacije između organa zaštićenih područja i lokalne zajednice?	5
5. Održivost	20
5.1 Da li će aktivnosti koje su predložene u projektu biti dugoročno održive i imati pozitivan dugoročni učinak?	5
5.2 Da li će projekat imati jasan uticaj na nivou politike (propisi, kodeks ponašanja, mehanizmi odgovornosti)?	5
5.3 Da li je obezbijeđeno da mehanizmi komunikacije sa lokalnom zajednicom nastave da djeluju nakon implementacije projekta (na institucionalnom i finansijskom nivou)?	5
5.4 Da li projekat ima planiran i vidljiv efekat multiplikatora?	5
6. Budžet i racionalnost troškova	10
6.1 Da li je odnos između procijenjenih troškova i očekivanih rezultata zadovoljavajući?	5
6.2 Da li je predloženi trošak neophodan za implementaciju projekta?	5
Ukupni rezultat	100

<p>SISTEM BODOVANJA:</p> <p>Svaka podsekcija se ocjenjuje ocjenama između 1 i 5 na sljedeći način:</p> <p>1 = veoma loše;</p> <p>2 = loše;</p> <p>3 = odgovarajuće;</p> <p>4 = dobro;</p> <p>5 = veoma dobro.</p>	100
--	-----

6. Konačna odluka o procesu selekcije

Informacije o odobrenim projektnim prijavama biće objavljene na internet stranici www.parksdinarides.org najkasnije do 27. marta 2018. godine.

Izborna komisija može da odbije aplikaciju u sljedećim slučajevima:

- ako je aplikacija primljena nakon isteka roka za podnošenje prijave;
- ako je dokumentacija nepotpuna;
- ako Vodeći aplikant ili jedan ili više njegovih partnera ne ispunjavaju uslove za učešće na javnom pozivu;
- ako projektne aktivnosti i/ili troškovi nisu prihvatljivi (npr. predložene aktivnosti i/ili troškovi nisu prihvatljivi, projekat po predviđenom trajanju prelazi maksimalni dozvoljeni vremenski period, traženi iznos sredstava je veći od maksimalnog ili manji od minimalnog iznosa koji je definisan javnim pozivom za dostavljanje prijedloga, itd.);
- ako je prijedlog projekta dobio manje od 70 bodova.

Izbor dodijeljenih grantova se vrši od najviše rangiranog do najniže rangiranog projekta, dok se ne iscrpe raspoloživa sredstva.

Odluke Komisije su konačne.

7. Izvještavanje

Vodeći aplikant je dužan da pripremi Izvještaj o napretku i Finalni izvještaj o projektu. Izvještaj o napretku treba da sadrži samo podatke o napretku aktivnosti. U izuzetnom slučaju, Parkovi Dinarida mogu da zatraže dodatne informacije vezano za finansije.

Finalni izvještaj treba da sadrži opis svih realizovanih aktivnosti i detaljne informacije o svim rashodima. Vodeći aplikant mora da dobije kopije svih računa i priznanica za potrebe finansijskog izveštavanja o troškovima, dok originali računa moraju biti dostupni za revizijsku kontrolu.

8. Obavještenje o odobrenim projektima

Rezultati projekta mogu biti dostupni javnosti, u izvještajima i publikacijama koje se objavljuju tokom implementacije projekta „Zaštićeno područje za prirodu i ljude“, ili tokom javnih događaja vezanih za projekat. Svi odobreni projekti će biti u obavezi da distribuiraju rezultate projekta i dijele naučene lekcije, uključujući i:

- 1) Pripremu materijala za članke o projektu za blog PA4NP;
- 2) Obezbeđivanje fotografija za potrebe web-sajtova Parkova Dinarida i WWF Adria;
- 3) Obezbeđivanje svih drugih relevantnih informacija o implementaciji projekta na zahtjev Parkova Dinarida.

9. Monitoring i evaluacija

Svrha monitoringa i evaluacije je da se utvrdi valjanost implementacije i efekat realizacije projektnih aktivnosti kako bi se osiguralo djelotvorno i efikasno korišćenje sredstava Granta. „Parkovi Dinarida – mreža zaštićenih područja Dinarida“ zadržavaju pravo da prate efikasnost korišćenja sredstava i postizanje postavljenih ciljeva. Svako zaštićeno područje mora prije pokretanja finansiranja jasno da navede pokazatelje uspjeha na osnovu kojih će se vršiti monitoring implementacije projekta.

10. Aneksi

- a) Aneks A – Obrazac za prijavu;
- b) Aneks B – Budžet projekta;
- c) Aneks C - Obrazac za finansijsku identifikaciju Vodećeg aplikanta.